

Plan van aanpak Transformatie Jeugdhulp regio IJsselland

Door: Lidi Kievit, kwartiermaker Transformatie

Datum: 29 januari 2020

1. Inleiding

Dit plan van aanpak Transformatie Jeugdhulp regio IJsselland geeft in grote lijnen aan welke activiteiten er worden opgepakt in de regio IJsselland om de ondersteuning van kinderen, jongeren en ouders te verbeteren. Verbeteren in de zin dat de ondersteuning moet aansluiten bij het kind en de wereld waarin het leeft in een gezin en speelt met zijn vriendjes, naar school of de sportclub gaat en opgroeit tot een puber. De brede maatschappelijke opgave is: alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien, zich kunnen ontwikkelen en meedoen¹.

1.1 Bestuurlijke opdracht

De elf gemeenten in de regio IJsselland vinden dat de transformatie primair op gemeentelijk niveau plaatsvindt. In iedere gemeente zijn al initiatieven opgestart en ontwikkelingen gaande. Tegelijk zijn ook veranderingen op (sub)regionaal niveau nodig om de transformatie mogelijk te maken. Het delen van kennis en ervaringen is daarbij een belangrijke kans. Het bestuur van het Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ IJsselland) wil dit bereiken door het inrichten van themagerichte transformatietafels en een kerngroep transformatie. Het geheel moet leiden tot een meerjarenstrategie met een jaarlijkse transformatieagenda. Deze zal nauw aansluiten bij de visie Samenwerken aan Transformatie binnen de regio IJsselland, die in 2020 wordt herschreven.

Transformeren is een beweging van de gegroeide situatie naar een nieuw manier van denken en doen. De regio IJsselland is al op weg gegaan in deze beweging. Er gebeuren al veel mooie dingen bij gemeenten, jeugdhulpaanbieders, betrokken partners in het brede sociale domein en het onderwijs. Transformeren doe je niet alleen maar samen. Daar ligt nog een uitdaging. Dit plan van aanpak kan dan ook worden gezien als een 'levend' document dat richting geeft aan het transformeren en dat tegelijk ruimte biedt, zodat het kan meebewegen met de kansen en uitdagingen die de transformatie biedt. Het uitgangspunt daarbij is het behalen van de doelstellingen, die de bestuurders gezamenlijk hebben vastgesteld. Daarnaast is het noodzakelijk om te werken aan een gezamenlijke visie gericht op de toekomst van de jeugdhulp in de regio IJsselland. Dat vraagt om afstemming met alle betrokken partijen in de regio.

1.2 Kaders

1.2.1 Landelijk

Door het ministerie van VWS is in 2018 een actieprogramma Zorg voor de jeugd² opgezet. De Jeugdwet maakt gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. Het uitgangspunt is om het jeugdbeleid en de voorzieningen efficiënter en effectiever te maken. Het uiteindelijke doel is het versterken van de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van zijn gezin en sociale omgeving³.

¹ Het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1990) is voor Nederland op 8 maart 1995 in werking getreden en ziet op Participation, Provisions and Protection (3P's).

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/04/01/actieprogramma-zorg-voor-de-jeugd>

³ <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Transformatie-jeugdhulp/Definitie>

De Jeugdwet wil de volgende transformatiedoelen bereiken:

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jongeren en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk.
- De-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen.
- Eerder de juiste hulp op maat bieden om dure gespecialiseerde hulp te verminderen.
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'. Door ontschotting van budgetten ontstaan meer mogelijkheden voor betere samenwerking en innovaties in hulp aan jongeren.
- Meer ruimte voor professionals door vermindering van regeldruk.

De transformatie gaat over de inhoudelijke vernieuwing: het versterken van de preventieve voorzieningen, het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit, het verbeteren van de integraliteit van de hulp aan gezinnen.

1.2.2 Regionaal

De wethouders Jeugd van de elf gemeenten in de regio IJsselland hebben als bestuur van het RSJ IJsselland in een 24-uurs-sessie in het voorjaar van 2019 gezamenlijk de regionale thema's voor de transformatie benoemd: 'Ambulantisering', 'Verbinding jeugdhulp en onderwijs', 'Transformatie gedwongen kader' en 'Doorontwikkeling inkoop'. Dit gebeurde vanuit het besef van urgentie dat het noodzakelijk is om te komen tot 'anders denken en anders doen'. Focussen op het herstel van het gewone leven (normaliseren) en werken vanuit de context van het kind. De wethouders hechten aan een goede samenwerking met de betrokken partners op basis van afspraken en convenanten. De urgentie van een andere aanpak wordt versterkt door de financiële tekorten die zijn ontstaan. De overtuiging is dat door in te zetten op normaliseren de kosten omlaag zullen gaan. Hierbij hoort de vraag 'is hier zorg nodig of iets anders?'. Met andere woorden is de inzet van jeugdhulp de beste oplossing of zijn er in de context van het kind andere mogelijkheden om het kind veilig, gezond en kansrijk te laten opgroeien. Deze vraag willen we steeds opnieuw stellen.

In december 2018 is door het RSJ IJsselland (in opdracht van het bestuur) een start gemaakt met de doorontwikkeling van het inkoopmodel. Op basis van een analyse van de cijfers van de regio IJsselland en ontwikkelingen in de markt en andere regio's zijn door de regio uitgangspunten geformuleerd voor de doorontwikkeling van de inkoop. Deze uitgangspunten zijn in de Contourenschets doorontwikkeling inkoop⁴ nader uitgewerkt en met betrokken partijen, zowel intern als extern, besproken. In juli 2019 zijn deze uitgangspunten in het bestuurlijk overleg definitief vastgesteld.

De bestuurders van de regio IJsselland hebben de volgende vier doelstellingen vastgesteld als het gaat om transformatie bij de doorontwikkeling van de inkoop:

1. Normaliseren van jeugdhulp in de regio
 - a. de zorg dichterbij het kind organiseren
 - b. zo normaal en zo kort mogelijk en eerder naar ambulantisering toewerken
 - c. afschalen naar en betrekken van de algemene voorzieningen in het voorliggend veld
 - d. effectiviteit van de jeugdhulp
2. Beheersing van de (lokale) uitgaven
3. Administratieve lastenverlichting
4. Versterken van het vertrouwen in professionals

Deze doelstellingen zijn een vertaling van de uitgangspunten die in de bestuurlijke 24-uurs-sessie van maart 2019 zijn benoemd. Geheel in lijn met de transformatiedoelen, die de Jeugdwet benoemt, zet de regio in op normaliseren. De verwachting is dat daarmee op termijn de vraag naar specialistische jeugdhulp zal dalen en daarmee de uitgaven. Het budget wordt dan gebruikt voor kinderen die deze specialistische hulp nodig hebben en hen ook gezond, veilig en kansrijk op te laten groeien. Het

⁴https://www.rsj-ijsselland.nl/sites/rsj_ijsselland/files/Contourenschets-doorontwikkeling-Inkoop-definitief.pdf

verlichten van de administratieve lasten en het versterken van het vertrouwen in de professionals liggen in elkaars verlengde.

2. Uitgangspunten transformatie

De stip op de horizon

Op basis van de inventarisatie van de al vastgestelde plannen en documenten, aangevuld met de inbreng van interne en externe overleggen, bijeenkomsten en gesprekken, kunnen drie uitgangspunten voor de transformatie in de regio IJsselland benoemd worden. Deze drie sluiten naadloos aan bij de maatschappelijke opgave die er ligt.

De elf gemeenten in de regio IJsselland streven naar een situatie waar

1. Ieder kind gezond opgroeit
2. Ieder kind veilig opgroeit
3. Ieder kind kansrijk opgroeit

Zij willen daarvoor samenwerken met alle partijen die daaraan een bijdrage willen leveren, zodat kinderen zich optimaal ontwikkelen en kunnen (blijven) meedoen in hun eigen omgeving.

Ad 1 Ieder kind groeit gezond op

‘Gezond opgroeien’ gaat uit van de definitie van positieve gezondheid⁵. Dat betekent dat gezond zijn meer is dan niet ziek zijn. Het vraagt om een brede kijk op de ontwikkeling van het kind in zijn leefomgeving. Als een kind extra ondersteuning nodig heeft om gezond op te groeien, zal deze brede blik altijd toegepast moeten worden. Alle projecten en pilots in het kader van de transformatiethema’s dragen bij aan deze stip op de horizon.

Denken en doen vanuit positieve gezondheid sluit goed aan bij de ‘Agenda publieke gezondheid’ van de GGD IJsselland⁶. Ook andere partners in de regio zoeken naar een goede vertaling van positieve gezondheid in hun manier van werken. De beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag⁷ biedt ook goede aanknopingspunten voor het gezond opgroeien.

Ad 2 Ieder kind groeit veilig op

Bij ‘veilig opgroeien’ staat centraal of de leefomgeving van het kind veilig genoeg is om gezond en kansrijk op te groeien. Veiligheid, zowel de fysieke als emotionele veiligheid, is daarbij een basisvoorwaarde. Veiligheid krijgt aandacht binnen alle thema’s en in het bijzonder bij de thema’s ‘Ambulantisering’ en ‘Gedwongen kader’. Maar zeker ook bij het thema ‘Verbinding jeugdhulp en onderwijs’ als het gaat om een veilig schoolklimaat.

Ad 3 Ieder kind groeit kansrijk op

‘Kansrijk opgroeien’ zet in op de mogelijkheden voor het kind om zich te ontwikkelen tot een persoon, die met zijn talenten kan bijdragen aan de samenleving. Dat betekent dat vooral de belemmerende factoren in de omgeving van het kind om te kunnen opgroeien weggenomen moeten worden. Bij het transformatiethema ‘Verbinding jeugdhulp en onderwijs’ ligt de focus op kansrijk opgroeien.

⁵ Gezondheid als het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Positieve gezondheid kent 6 dimensies: lichaamsfuncties, mentale functies en beleving, spirituele/existentiële dimensie, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren (Machteld Huber).

⁶ <https://www.ggdijsselland.nl/over-de-ggd/nieuws/item/article/ijsselland-zet-in-op-gezonde-samenleving/>

⁷ <https://www.samengezondindeventer.nl/gezondheid-en-gedrag/>

Deze drie universele rechten van kinderen vormen een stevige basis voor een regionale visie op de toekomst van de jeugdhulp in de regio IJsselland. In een breed bestuurlijk overleg (zie 3.1 breed bestuurlijk overleg) worden deze drie stippen op de horizon nader uitgewerkt voor de regio IJsselland.

3. Uitvoering opdracht transformatie

3.1 Bestuurlijke afstemming

De portefeuillehouders Jeugd willen graag samen met bestuurders van betrokken partijen afstemmen over de transformatie van de jeugdhulp in de regio IJsselland. We gaan dit op twee manieren faciliteren.

Breed bestuurlijk overleg

Er komt een breed overleg voor alle bestuurders. Daarbij sluiten we in eerste instantie aan bij het al bestaande initiatief van de 'IJssellandse jeugdhulpaanbieders'. De bestuurders van een aantal jeugdhulpaanbieders in de regio IJsselland komen regelmatig bij elkaar. Een eerste gezamenlijke bijeenkomst met de bestuurders van de gemeenten is in voorbereiding. Het doel is om samen te komen tot een gedeelde visie: waar willen we in de regio uitkomen als het gaat om de transformatie van de jeugdhulp. Aan het eind van de bijeenkomst spreken we af wat nodig is om dat doel te bereiken.

Kerngroep transformatie

Daarnaast komt er een kerngroep transformatie. Deze zal bestaan uit bestuurders uit de verschillende organisaties, die samen een afspiegeling vormen van de leefomgeving van het kind, de jongere en het gezin en de vier bestuurlijk trekkers transformatie vanuit het bestuur van het RSJ IJsselland. De kerngroep komt twee tot drie keer per jaar bijeen om de ontwikkelingen in de jeugdhulp te delen. Dit is ook een mooi ijkpunt voor de voortgang van het plan van aanpak.

Samen transformeren betekent dat elke partij bereid moet zijn om zijn eigen bijdrage aan het proces af te zetten tegen de vraag: 'Draagt deze manier van denken en doen bij aan de transformatie?' Het is geen gemakkelijk proces, maar wel de moeite waard, omdat we met elkaar de maatschappelijke opgave hebben dat kinderen veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien.

3.2 Themagerichte transformatietafels

Eén van de voorwaarden van het Transformatiefonds is het leren van elkaar. Bij het bestuur van het RSJ IJsselland en de gemeentelijke organisatie leeft deze behoefte sterk. Er gebeurt op lokaal niveau al veel dat het delen waard is. De themagerichte transformatietafels gaan daarin een rol spelen. Naast het delen van kennis en ervaring willen we met de transformatietafels ook inspireren en het ontmoeten faciliteren. Voor de eerste helft van 2020 staan er vier tafels gepland, één per transformatiethema. De opzet is steeds hetzelfde:

- een spreker, die kan inspireren door zijn verhaal over het transformatiethema
- kennis delen met lokale voorbeelden als uitgangspunt
- tijd voor ontmoeten, elkaar leren kennen en concrete afspraken maken

We gaan breed uitnodigen. Iedereen die zich betrokken voelt bij het thema is welkom.

Na deze vier bijeenkomsten gaan we evalueren of dit een goede manier is om de transformatie te bevorderen. Op basis van de uitkomst worden de tafels voor het najaar 2020 vormgegeven.

3.3 Kwartiermaker transformatie

De kwartiermaker heeft de opdracht om de transformatie te regisseren, partijen met elkaar te verbinden en in beweging te brengen tot daadwerkelijke veranderingen in de regio IJsselland. Daarbij is dit plan van aanpak de leidraad. Om snel en adequaat op de ontwikkelingen in te kunnen spelen heeft de kwartiermaker handelingsbevoegdheid. Die bevoegdheid betreft het goedkeuren van projecten en initiatieven die onder de transformatiethema's passen en binnen de gestelde kaders en criteria vallen. Binnen deze handelingsbevoegdheid heeft de kwartiermaker de beschikking over een

uitvoeringsbudget, waar deze projecten en initiatieven uit gefinancierd kunnen worden.

Omdat de budgetten van het transformatiefonds onderdeel vormen van de begroting van het RSJ en de regiomanager gemandateerd is voor deze budgetten treedt zij formeel op als budgethouder en de kwartiermaker als budgetbeheerder. Opdrachten, waarmee RSJ zich verbindt aan derden, worden ondertekend door de regiomanager. Binnenkomende facturen worden door de kwartiermaker beoordeeld en betaalbaar gesteld.

De kwartiermaker legt verantwoording af aan het bestuur van RSJ IJsselland. Vier portefeuillehouders zijn de bestuurlijk trekkers van de transformatie en de kwartiermaker houdt hen regelmatig op de hoogte van de ontwikkelingen. Het voorstel is aan elk transformatiethema twee portefeuillehouders te verbinden waarmee de kwartiermaker kan afstemmen. De vier bestuurlijk trekkers transformatie zijn per tweetal het aanspreekpunt voor de kwartiermaker op de transformatiethema's 'Ambulantisering' en 'Verbinding jeugdhulp en onderwijs'. Op twee andere thema's zijn al portefeuillehouders als bestuurlijk trekkers verbonden. Het ligt voor de hand dat zij op deze thema's het aanspreekpunt worden van de kwartiermaker⁸. Alle wethouders worden tijdens het portefeuillehoudersoverleg op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Beslissingen die om een bestuurlijke instemming vragen zullen via de GR-route op de agenda van het bestuurlijk overleg komen.

Elk transformatiethema wordt gecoördineerd door een projectleider. Samen met de kwartiermaker vormen deze projectleiders het projectteam transformatie. De kwartiermaker zorgt voor de verbinding tussen en de voortgang van de thema's. Zij bewaakt of er sprake is van transformatie en dat de afspraken en resultaten worden behaald. Zij is ook degene die naar buiten toe de contacten onderhoudt en waar nodig de knelpunten oppakt. Waar mogelijk overbrugt ze de verschillen in taal en cultuur tussen de zorg en politiek.

De kwartiermaker stemt af met de regiomanager van het RSJ IJsselland over de raakvlakken tussen de transformatieopdracht en de reguliere taken van het RSJ IJsselland. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de evaluatie en bijstelling van het visiedocument 'Samenwerken aan Transformatie 2020 – 2023' en de regioscan, die ingevuld moet worden om aan te geven hoe de regio IJsselland uitvoering geeft aan de jeugdhulp. Maar ook de ontwikkelingen en kansen die zich voordoen gedurende het proces van transformeren stemt de kwartiermaker af met de regiomanager.

4. Transformatiethema's

4.1 Actieprogramma Zorg voor de Jeugd / Transformatiefonds

In de zomer van 2018 hebben de VNG en het Rijk ter ondersteuning van de transformatie het transformatiefonds met een actieprogramma ingesteld. Dit actieprogramma heeft als hoofddoel de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering merkbaar en meetbaar steeds beter te maken voor kinderen, jongeren en gezinnen, zodat ze op tijd passende hulp ontvangen⁹.

Er zijn zes actielijnen geformuleerd:

1. Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen
2. Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien
3. Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

⁸ Voorstel verdeling portefeuillehouders over de transformatiethema's

Verbinding jeugdhulp en onderwijs: M. van Willigen en K. Scheele

Ambulantisering: G. Meijerink en G. Toeter

Doorontwikkeling inkoop: T. Jongman en G. Toeter

Gedwongen kader: T. Jongman en A. te Rietstap

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/04/01/actieprogramma-zorg-voor-de-jeugd>

4. Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden
5. Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt
6. Investeren in vakmanschap

De actielijnen van het Transformatiefonds zijn omvangrijk. Er is voor gekozen om aan te sluiten bij de vastgestelde regionale visie: 'Samenwerken aan transformatie 2017-2020'¹⁰. In dit visiedocument staat dat de zorg aan het kind en gezin zo direct mogelijk, zo kort mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis geleverd moet worden. Verder staat in de visie dat we werken aan een tijdige preventieve betrokkenheid van het voorveld en zoveel mogelijk de regie bij het kind en het gezin laten. De regio IJsselland heeft daarom de aanvraag toegespitst op de actielijnen 2 (onder het thema 'Ambulantisering') en 3 (onder het thema 'Verbinding jeugdhulp en onderwijs'). De andere actielijnen zullen waar dat logisch is ook meegenomen worden. Daarnaast is het de bedoeling van het actieprogramma om de opgedane kennis te delen met de 42 jeugdregio's zodat elke regio stappen zet op alle actielijnen. Er is een landelijk Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd (OZJ) beschikbaar voor advies.

Er zijn extra middelen aan de regio's beschikbaar gesteld via het Transformatiefonds. De elf gemeenten in IJsselland hebben het budget ondergebracht bij het RSJ IJsselland. Voor de regio IJsselland is er totaal € 3.246.393 te besteden. De middelen hoeven niet verantwoord te worden richting het Rijk. Het OZJ volgt de voortgang van het programma o.a. door het laten invullen van een regioscan en spiegelinformatie op hun website. De ministers informeren de Tweede Kamer twee keer per jaar over de voortgang van de acties en resultaten van het programma. Dat gebeurt in het voorjaar (mei) en in het najaar (november) op basis van actuele CBS-cijfers en beschikbare nadere onderzoeken.

4.2 Uitwerking vier transformatiethema's

De regio IJsselland benut de ontwikkelingen die er lokaal en regionaal al zijn en versterkt deze door er een leereffect aan te verbinden. De thema's waar we regionaal vanuit het transformatiefonds in investeren, dragen daarom bij aan het vakmanschap, het verbeteren van de onderlinge samenwerking ten gunste van een betere zorg en ondersteuning aan het kind en gezin, aan de ontschotting tussen aanbieders en aan de samenhang met het lokale voorveld zoals GGD, onderwijs en welzijnsorganisaties. Het doel is het versterken van het gewone leven van kind en gezin. We geven prioriteit aan de actielijnen 2 'Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien' en 3 'Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen'. Dit doen we binnen de volgende thema's:

1. Verbinding jeugdhulp en onderwijs
2. Ambulantisering
3. Doorontwikkeling inkoop
4. Transformatie gedwongen kader

4.2.1 Verbinding jeugdhulp en onderwijs

Samenwerken en de verbinding zoeken tussen onderwijs en jeugdhulp leeft in de regio IJsselland. Er zijn dan ook verschillende lokale initiatieven in de regio op dit terrein. Jeugdhulp en onderwijs blijken vaak nog twee aparte werelden te zijn, terwijl de kinderen er baat bij hebben dat er nadrukkelijk wordt samengewerkt. Het is een streven van de regio IJsselland dat de jeugdhulp en (passend) onderwijs om het kind en gezin georganiseerd is en dat het invoegt in de leefomgeving van het kind en gezin. Het doel van regionale transformatie is vooral om van elkaar te leren door:

- Het delen van lokale initiatieven. Hiervoor heeft de projectgroep eind 2019 een inventarisatie gedaan bij de elf gemeenten om de initiatieven op dit gebied in kaart te brengen. Gemeenten worden uitgenodigd om een aantal van deze initiatieven te delen met de regio aan de daarvoor georganiseerde transformatietafel. De vraag is om voor zover mogelijk aan te geven

¹⁰ https://www.rsj-ijsselland.nl/sites/rsj_ijsselland/files/Visie-jeugdzorg-regionale-jeugdzorg-oktober-2016.pdf

wat werkzame en werkbare onderdelen zijn van het project. Welk effect ze met het project beogen.

- Het meedenken met elkaar. De gemeenten kunnen de kwartiermaker vragen mee te denken als het gaat om eventuele kansen voor transformatie binnen de regionaal ingekochte jeugdhulp op lokaal niveau.
- Aan te sluiten bij bestaande regionale samenwerkingsverbanden en daar de transformatiedoelstellingen te agenderen/bewaken (zoals in vervolgaanpak Vroegtijdig School Verlaat (VSV) 2020-2024 vanuit het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC))
- Een consortium van partners in de regio IJsselland (waarvan RSJ IJsselland één van de partners en mede-aanvrager is) heeft een subsidie aanvraag gedaan bij ZonMw voor een Regionale Kenniswerkplaats Jeugd (RKJ) IJsselland 'Samen normaliseren'. Windesheim en GGD zijn respectievelijk trekker en penvoeder. Het RSJ IJsselland is vanuit het transformatiethema betrokken bij de formulering van de subsidieaanvraag. Er worden twee regionale onderzoeksprojecten ingericht. Het eerste onderzoek richt zich op jongeren, ouders en hun directe begeleiders. Het tweede onderzoek vindt plaats binnen de dagelijkse praktijk van de GGD professional, de toegangsmedewerker en de onderwijsmedewerker. Het doel van de onderzoeken is helder te krijgen wat we met elkaar verstaan onder normaliseren, deze kennis te delen in de regio en op te nemen in het lesprogramma van Windeheim. Verder worden er twee bestaande projecten gevolgd en getoetst op effectiviteit. Het gaat daarbij om THINK op school en een pilot op Voorgezet Onderwijs (VO) in Hardenberg. Daarnaast is er ruimte voor kortdurende onderzoeken bij actuele regionale en lokale vragen. De subsidieaanvraag bij ZonMw wordt naar verwachting op 17 maart 2020 definitief toegekend. Er is vanuit het transformatiefonds drie x € 50.000 toegezegd als cofinanciering. Het RKJ kan uitgroeien tot een kennisnetwerk voor de regio waar kennis en ervaringen verzameld, gedeeld en geborgd wordt.

4.2.2 Ambulantisering

De transformatie is geslaagd wanneer kinderen en jongeren aantoonbaar meer verblijven in hun eigen leefomgeving (ook bij complexe problematiek) en we met elkaar kunnen vaststellen dat het aantal opnames in zowel de jeugdhulp als in de Jeugdggz zijn afgenomen dan wel aanzienlijk zijn verkort. Dit is direct in het belang van het kind en het gezin en past in de visie om het gewone leven van het kind zoveel mogelijk te versterken. We willen de zorg en ondersteuning voor kinderen zo dicht mogelijk bij het kind en het gezin organiseren. In hun eigen sociale omgeving en minder binnen de muren van een instelling. Uit onderzoek blijkt dat een veilige omgeving een voorwaarde is voor kinderen om op te groeien. De volgende projecten zijn gezamenlijk ingediend door partners uit de regio IJsselland en door het MO goedgekeurd:

- Wrap around care (WAC). Dit is een model, waarbij het gaat om community-based integrale zorg. Het doel is dat mensen grip op het eigen leven krijgen of houden. De vraag van het gezin, de eigen kracht en het eigen netwerk staan centraal. De informele en formele zorg worden gecombineerd met één regisseur, één plan. Professionals ondersteunen mensen om zelfredzaam te zijn. De werkwijze kan bij complexe en minder complexe problemen van jeugdigen en gezinnen worden ingezet.
- 'Gezinsinterventies, samenwerken juist als het moeilijk wordt'. Dit deelproject richt zich op gezinnen met complexe problematiek, waarbij het verblijf van een kind in de huiselijke omgeving onder druk staat. Het uitgangspunt is dat ook bij complexe en crisisgevoelige problematiek kinderen thuis blijven wonen (tenzij het echt niet verantwoord is). Het gaat om het ontwikkelen van een visie op ketenbreed samenwerken. Hoe is dit te realiseren? En daarna te leren en te ontwikkelen wat ervoor nodig is om dit te gaan doen. Ook wordt onderzoek gedaan naar wat in deze situaties de juiste interventie is en op welke manier de benodigde interventies te realiseren zijn.
- Spoedhulp. Het gaat om coördinatie op de toegang tot spoedhulp voor 0 – 18-jarigen door het realiseren van één ambulant spoedhulpteam voor de regio IJsselland, met daarin gebundelde expertise (LVB, jeugdhulp en Jeugdggz) en een goede samenwerking met Veilig Thuis en

verslavingszorg. Het doel is (crisis) uithuisplaatsingen te voorkomen of te verkorten. Hiervoor wordt aangesloten bij de uitkomsten van het project 'gezinsinterventies, samenwerken juist als het moeilijk wordt'.

De bovengenoemde projecten zoeken aansluiting bij en afstemming met de doorontwikkeling inkoop waar ook vraagstukken liggen met betrekking tot de inrichting van de jeugdhulp en de daarbij benodigde transformatie.

4.2.3 Doorontwikkeling inkoop

Het hoofddoel van de doorontwikkeling van de inkoop is om met elkaar, zowel lokaal (waar nodig of wenselijk) als regionaal meer en beter grip te krijgen op de kwaliteit, continuïteit en kosten van de jeugdhulp en de beoogde transformatie te faciliteren (zie Contourenschets doorontwikkeling inkoop). Bij de doorontwikkeling van de inkoop hanteert de regio IJsselland de volgende bestuurlijke uitgangspunten:

- Normaliseren (zorg dicht bij het kind, zo normaal en zo kort mogelijk, zoveel mogelijk ambulant en betrekken van de algemene voorzieningen in het voorliggende veld en effectiviteit van de jeugdhulp.
- Beheersing van de (lokale) uitgaven.
- Administratieve lastenverlichting.
- Versterken vertrouwen in professionals

Door samen met jeugdhulpaanbieders na te denken over de doorontwikkeling van de inkoop ontstaat een mooie ontwikkeling van een gezamenlijk willen gaan voor nieuwe ideeën en initiatieven die inzetten op transformatie van de jeugdhulp. Deze energie moet direct opgepakt worden en vraagt om een snelle inschatting van de gevolgen voor het brede transformatieproces. Soms betekent dit dat het goed binnen de doorontwikkeling van de inkoop past. Het kan ook zo zijn dat er meer onderzoek naar gedaan moet worden. Dan is het logisch dat het thema nader wordt uitgewerkt onder het thema ambulantisering.

De planning is dat de doorontwikkeling inkoop voor de zomer afgerond kan worden. De bedoeling is dat in juni 2020 het nieuwe inkoopmodel door het bestuur van het RSJ IJsselland wordt vastgesteld. De verwachting is dat de onderdelen wonen, hoog specialistische weinig voorkomende zorg en pleegzorg om nadere uitwerking vragen. Dit heeft een overlap met de projecten onder ambulantisering die als risico staan benoemd (zie 6.1).

De tweede helft van 2020 gebruiken we voor de implementatie van de nieuwe werkwijze. Vanuit het Transformatiefonds willen we werksessies opzetten voor medewerkers die hiermee moeten gaan werken. Het idee is om dit – net als bij de doorontwikkeling van het inkoopmodel – met elkaar te doen. Samen met jeugdhulpaanbieders en lokale toegangen een programma ontwikkelen voor de implementatie. In 2021 en 2022 willen we dit programma gaan verbreden naar onderwerpen die voortkomen uit de transformatiethema's 'Ambulantisering' en 'Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs'. We onderzoeken of we deze manier van kennisdelen kunnen borgen in de vorm van lerende gemeenschappen op regionaal, subregionaal en/of lokaal niveau.

4.2.4 Transformatie gedwongen kader

Het gedwongen kader jeugd gaat niet alleen over de verplichte maatregelen voor ouders/jongeren, jeugdbescherming en -reclassering, maar ook over de samenwerking in het geheel van de keten.

Op 10 oktober 2019 heeft de startbijeenkomst gedwongen kader jeugd plaatsgevonden. Op basis hiervan is een projectteam gestart, die gelijk voortvarend aan de slag is gegaan. In eerste instantie wordt de focus gelegd op het in kaart brengen van het gehele samenspel in de keten: het ketenproces. Op basis hiervan worden deelprocessen nader uitgewerkt en samenwerkingsafspraken gemaakt, ten behoeve van de verbetering van de samenwerking in de keten, het helder krijgen van verschillende rollen en verantwoordelijkheden, maar ook het in beeld krijgen van de mogelijkheden tot vereenvoudiging, optimalisatie en transformatie. In dit proces hebben we zeker ook aandacht voor het rapport van de Inspectie.

4.3 Tempo en samenhang van de transformatiethema's

Het is goed om ons bewust te zijn van de samenhang van de thema's binnen de transformatie. Het verschil in tempo van uitvoering van de vier transformatiethema's vraagt daarbij om extra aandacht. Een voorbeeld daarvan is de pleegzorg. Dit onderwerp kwam in eerste instantie boven tafel bij het transformatiethema gedwongen kader, maar nu komt het ook ter sprake bij het onderdeel wonen van de doorontwikkeling inkoop. Als we meer kinderen 'zo thuis mogelijk' willen laten wonen, dan betekent dit dat er meer pleegzorgplaatsen en andere vormen van pleegzorg nodig zijn. Een goede uitwerking van dit vraagstuk vraagt om breed bestuurlijk draagvlak van de betrokken partijen en meer tijd dan dat er staat voor de doorontwikkeling inkoop. Dit geldt ook voor de beide andere transformatiethema's. De doorontwikkeling inkoop levert medio 2020 een definitief ontwerp op terwijl de projecten binnen ambulantisering en het onderzoekstraject van het RKJ in de beginfase zitten en een tijdspad hebben van meerdere jaren.

De intentie om te komen tot een gezamenlijke visie op de jeugdhulp in de regio IJsselland is uitgesproken en de eerste bijeenkomst om te komen tot een breed gedragen bestuurlijk draagvlak is in voorbereiding (zie 3.1). In het plan van aanpak wordt een eerste aanzet gegeven door uit te gaan van de universele rechten van het kind (zie 2).

4.4 Nieuwe kansen en ideeën/initiatieven

Na het vaststellen van dit plan van aanpak zullen zich nieuwe kansen voordoen om de transformatie te versnellen. Om te kunnen beoordelen of het idee/initiatief bijdraagt aan de transformatie in de regio IJsselland is de volgende meetlat van toepassing:

1. Draagt het idee/initiatief bij aan het bereiken van de stip op de horizon (zie 2)?
 - gezond opgroeien
 - veilig opgroeien
 - kansrijk opgroeien
2. Draagt het idee/initiatief bij aan het bereiken van de bestuurlijke doelstellingen (zie 1.2.2)?
 - normaliseren
 - beheersing van de (lokale) uitgaven
 - administratieve lastenverlichting
 - versterken van het vertrouwen in professionals
3. Draagt het idee/initiatief bij aan het (regionale) transformatiethema ambulantisering of draagt het idee/initiatief bij aan het verbreden en delen van de kennis over het (meer lokale) transformatiethema 'Verbinding jeugdhulp en onderwijs'?
4. Is het idee/initiatief nieuw of zijn er voorbeelden van in andere jeugdregio's?
5. Draagt het idee/initiatief bij aan het lerend samenwerken binnen het brede sociale domein?
6. Sluit het idee/initiatief aan bij het principe van werken vanuit positieve gezondheid en/of van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag?

Ideeën, initiatieven en interventies die voldoen aan deze meetlat kunnen verder worden uitgewerkt. Het projectteam transformatie beslist hierover binnen de gestelde kaders. Voordat er gestart wordt met het uitvoeren van het idee worden de beoogde resultaten benoemd. De kwartiermaker krijgt het mandaat om binnen het uitvoeringsbudget en waar nodig in afstemming met de betrokken bestuurlijk trekkers te starten met de uitvoering.

4.5 Monitoren van de resultaten

Om de resultaten van de transformatie te monitoren gaan we gebruikmaken van de beschikbare data van de Regionale IJssellandse Monitor (RIJM) van het RSJ IJsselland en de data van de GGD IJsselland. Daar waar er landelijke of andere data beschikbaar zijn, die een bijdrage kunnen leveren in het realiseren van de resultaten, zullen deze ingezet worden.

Bij de keuze voor wel of niet voortzetten van projecten en het starten van nieuwe projecten zullen vooraf beoogde resultaten worden beschreven. We geven richting aan de bedoeling door een nulmeting te doen en aan te geven waar we naartoe willen werken. Alhoewel dit lastig kan zijn als het gaat om transformatieprocessen, is het toch belangrijk om gezamenlijk na te denken over wat we willen bereiken en dit ook vast te leggen. Als resultaten niet gehaald zijn, dan is het van belang om er van te leren en om te motiveren wat hiervan de oorzaak is.

Het inzetten van RIJM en de data van de GGD IJsselland kan ook leiden tot een vraag om nieuwe informatie/dataverzameling die interessant is voor het transformatieproces. Als deze kans zich voordoet, dan is het mogelijk een mooie aanvulling en de moeite waard om te onderzoeken of te benutten.

Behalve het evalueren en delen van opbrengsten wordt per project ook een advies uitgebracht over implementatie en borging van het betreffende project in de IJssellandse jeugdhulpstructuur.

4.6 Cliëntenperspectief

Naast kwantitatieve monitoring willen we ook het cliëntenperspectief meenemen in de projecten. Daar waar gesproken wordt over betrokken partijen worden ook (vertegenwoordigers) van cliënten bedoeld. Het Regionaal Cliëntenplatform Jeugd IJsselland krijgt een rol in het proces. Over de doorontwikkeling inkoop wordt het platform binnenkort geïnformeerd. Voor de onderzoeken van het RKJ wordt gebruik gemaakt van een jongerenplatform en worden ook ouders betrokken bij het onderzoek. Dit biedt een mooie kans om te onderzoeken of deze inbreng in de regio IJsselland zo te organiseren is, dat zij een structureel karakter kan krijgen.

5. Communicatie

Communicatie is in dit gehele transformatieproces van groot belang. De website van het RSJ IJsselland heeft een eigen pagina voor transformatie¹¹. Deze pagina moet steeds bij gewerkt worden zodat de informatie in principe voor iedereen toegankelijk is. Juist omdat deze informatie voor iedereen leesbaar moet zijn, is hierover afstemming met een communicatiedeskundige.

Projectleiders van de verschillende transformatiethema's delen de informatie met de kwartiermaker.

Per project wordt gekeken naar de meest optimale manier van communiceren.

Gemeentelijke organisaties informeren hun eigen organisatie met documenten die via de GR route zijn vastgesteld door het bestuurlijk overleg.

Successen, zoals goede voorbeelden, geslaagde interventies en mooie uitkomsten van onderzoeken, moet je vieren. Daarom zoeken we naar manieren om successen breed te delen. Te denken valt aan websites van gemeenten en betrokken partners, persbericht voor regionale en/of lokale media of informatie via gemeentelijke pagina's in huis-aan-huisbladen.

6. Risico's / extra uitdagingen

6.1 Verschil in fase van ontwikkeling tussen de vier transformatiethema's

De vier transformatiethema's hebben elk een eigen dynamiek. De grootste tijddruk ligt op dit moment op de doorontwikkeling inkoop. Dit project kent een strak schema, omdat voor de zomer een besluit moet worden genomen, zodat in de tweede helft van 2020 de uitwerking hiervan kan plaatsvinden om per 2021 echt te kunnen starten. De andere thema's hebben meer tijd nodig om de doelen te bereiken. De inkoop moet de transformatie faciliteren. Gedurende de doorontwikkeling inkoop ontstaan ideeën over transformatie, die bij de andere thema's binnen het project onderdeel van het onderzoek zijn. De ideeën vragen om een gezamenlijke, regionale visie, zodat er een keuze gemaakt kan worden op basis van een breed bestuurlijk draagvlak van alle betrokken partijen in de regio.

In dit plan van aanpak is aandacht besteed aan dit dilemma. Het projectteam bespreekt samenhang tussen de vier thema's en stemmen waar nodig onderling af. Het is mooi om te merken dat op alle plekken waar samen gezocht wordt naar nieuwe manieren van denken en doen, eenzelfde soort energie ontstaat om samen te werken aan een optimale ondersteuning van het kind, de jongere en het gezin, waarbij iedereen uitgaat van de vraag wat echt nodig is.

¹¹ <https://www.rsj-ijsselland.nl/transformatie>

6.2 Samenhang lokale en regionale transformatie

De transformatie gaat over de inhoudelijke vernieuwing: het versterken van de preventieve voorzieningen, het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit, het verbeteren van de integraliteit van de hulp aan gezinnen (zie 1.2.1). De basis voor de transformatie ligt dus vooral op lokaal niveau, bij de gemeenten. Zij zetten in op preventie, organiseren de (integrale) toegang en zorgen voor de basisvoorzieningen in de gemeente. Voor het behalen van de beoogde resultaten is een stevige basis bij de gemeenten van cruciaal belang. Elke gemeente in de regio IJsselland heeft de toegang anders ingericht en daarbij lokale accenten gelegd. Dit gegeven kan schuren met een optimale samenwerking op regionaal niveau. De kwartiermaker zal - als dit zich voordoet – dit benoemen en bespreekbaar maken.

6.3 Landelijke ontwikkelingen

De ministers De Jonge en Dekker hebben in hun kamerbrief¹² geschreven voor de zomer te komen met voorstellen om de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering beter te ordenen. Dit om de toegankelijkheid en kwaliteit van de jeugdhulp te verbeteren. Welke maatregelen er genomen gaan worden en wat die gaan betekenen voor de huidige samenwerking in de regio IJsselland is nog niet duidelijk. Waar mogelijk wordt er al rekening gehouden met genoemde knelpunten uit de kamerbrief bij de uitwerking van de transformatiethema's. De aanbevelingen uit het inspectierapport worden meegenomen bij het thema 'Gedwongen kader'. De governance structuur van het RSJ IJsselland is op orde. Bij de doorontwikkeling inkoop wordt uitgegaan van heldere tarieven en ingezet op vermindering van administratieve lasten.

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/11/07/kamerbrief-naar-een-betere-organisatie-van-jeugdhulp-jeugdbescherming-en-jeugdreclassering>

Bijlage 1. Begroting (concept)

	2020	2021	2022 (t/m 1-7)
1. Organisatie			
Kwartiermaker	€ 121.440	€ 121.440	€ 63.360
Communicatie	€ 10.000	€ 10.000	€ 7.500
Ondersteuning Financiën	€ 17.480	€ 17.480	€ 9.120
Secretariaat	€ 25.760	€ 25.760	€ 13.440
Inzet monitor / data / business case	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
<u>Subtotaal Organisatie</u>	<u>€ 184.680</u>	<u>€ 184.680</u>	<u>€ 103.420</u>
2. Ambulantisering			
Projectleiding	€ 87.400	€ 87.400	€ 45.600
Projectteamleden	€ 21.850		
Gezinsinterventies (o.a. onderzoek)	€ 159.860		
WAC	€ 100.000	€ 60.000	
Spoed en crisis	€ 84.000		
Uitvoeringsbudget voor doorontwikkeling HSWV - wonen – pleegzorg en nieuwe initiatieven	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Implementatie sessies inkoopmodel/ambulantisering- transformatie (vakmanschap) 'omdenken'		€ 40.000	€ 20.000
Transformatietafels	€ 8.000	€ 8.000	€ 4.000
<u>Subtotaal Ambulantisering</u>	<u>€ 561.110</u>	<u>€ 295.400</u>	<u>€ 169.600</u>
3. Jeugdhulp en Onderwijs			
Projectleiding	€ 69.920	€ 69.920	€ 36.480
RKJ			
- Onderzoek / kleine lokale projecten	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
- Ureninzet kwartiermaker/projectleiding	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Uitvoeringsbudget lokale initiatieven - regionale verbreding	€ 100.000	€ 100.000	€ 50.000
Transformatietafels	€ 8.000	€ 8.000	€ 4.000
<u>Subtotaal Jeugdhulp en Onderwijs</u>	<u>€ 227.920</u>	<u>€ 227.920</u>	<u>€ 140.480</u>

4. Doorontwikkeling Inkoop*			
Projectmanager	€ 41.800		
Projectleiding	€ 266.760		
Externe kosten (tariefonderzoek)	€ 79.600		
Implementatie sessies inkoopmodel/ambulantisering- transformatie 'omdenken'	€ 40.000		
Transformatietafels	€ 8.000		
<u>Subtotaal Doorontwikkeling Inkoop</u>	<u>€ 394.360</u>		
5. Gedwongen kader*			
Projectleiding	€ 69.920		
werksessies	€ 14.250		
Transformatietafels	€ 8.000		
<u>Subtotaal Gedwongen Kader</u>	<u>€ 92.170</u>		
Subtotaal	€ 1.460.240	€ 708.000	€ 413.500
Onvoorzien (ca 7,5%)	€ 109.518	€ 53.100	€ 43.513
Totaal	€ 1.569.758	€ 761.100	€ 457.013

* Implementatie en doorontwikkeling vanaf 1 juli 2020 onder ambulantisering

Uitnutting subsidie Transformatiefonds

Subsidie	€ 3.246.393	
Realisatie 2019:	€ 458.522	Jaarrekening 2019 is nog niet definitief
31-12-2019	€ 2.787.871	
31-12-2020	€ 1.218.113	
31-12-2021	€ 457.013	
1-7-2022	€ 0	

Toelichting bij de conceptbegroting van het transformatiefonds 2020-2022

Het Transformatiefonds is door het ministerie van VWS toegekend aan de gemeenten in de regio IJsselland. Het fonds is ondergebracht bij het RSJ-IJsselland. Het BO gaat over de besteding van de gelden uit het Transformatiefonds. Het RSJ-IJsselland legt verantwoording af over de inzet van de middelen aan het BO. Er hoeft geen financiële verantwoording afgelegd te worden aan het ministerie van VWS. Wel wordt jaarlijks om een inhoudelijke rapportage gevraagd. In 2019 is er steeds afstemming geweest met het AO en MO over de inhoudelijke projecten en de inzet van de middelen. Een totaal overzicht van wat dat betekent voor de financiële stand van zaken is voorgelegd aan het

BO van 11 december 2019. Hier is vastgesteld dat de uitgaven de ontvangsten niet hoeven te volgen. Ofwel, in de periode 2018 tot en met 2020 wordt jaarlijks circa € 1,2 miljoen ontvangen en dit mag anders in de tijd worden uitgegeven. Wanneer de begroting van het transformatiefonds wordt vastgesteld, zal dit in de begroting van het RSJ worden verwerkt. De kosten worden dan op totaalniveau begroot met als dekking van deze kosten de (vooruit ontvangen / nog te ontvangen) subsidiebatens.

De begroting voor de transformatie betreft een periode van meerdere jaren Toegekend bedrag daarvoor: $3 \times € 1.082.131/\text{jaar} = € 3.246.393$. In 2019 is er een begin gemaakt met de transformatie in de doorontwikkeling inkoop (besteding € 458.522). Dit bedrag is nog niet definitief aangezien het boekjaar nog niet gesloten is. De verantwoording van deze besteding zal opgenomen worden in de jaarrekening 2019.

Per saldo is per 1/1/2020 nog een bedrag beschikbaar van € 2.787.871.

Uitgangspunten

De kwartiermaker is begonnen in oktober 2019. Deze meerjarenbegroting gaat uit van een periode van 3 jaar. We nemen de startdatum 1 juli 2019 en deze begroting loopt dan door tot 1 juli 2022.

Een groot deel van de begrote kosten betreft personeel. Voor de berekening van de te verwachten personele kosten wordt standaard uitgegaan van 46 werkbare weken op jaarbasis en € 95 per uur (exclusief BTW).

1. Organisatie

De organisatie van de transformatie is vormgegeven in de aanstelling van een kwartiermaker (zie paragraaf 3.3). De kwartiermaker is aangesteld voor 24 uur per week a € 110.

De kwartiermaker maakt gebruik van ondersteuning vanuit de afdeling communicatie, financiën (4 uur per week a € 95 = € 10.000) en secretariaat RSJ-IJsselland (16 uur per week a € 35 = € 25.760).

De kwartiermaker organiseert themagerichte transformatietafels om de opbrengsten vanuit de regio op gebied van transformatie met elkaar te delen en van elkaar te leren. Deze transformatietafels worden aan de hand van evaluatie gecontinueerd. Voor de transformatietafels gaan we uit van 8 bijeenkomsten op jaarbasis (in voor- en najaar) uitgaande van 3 uur op een externe locatie met een afsluitend moment om de ontmoeting te faciliteren. Per bijeenkomst een bedrag begroot van € 4000.

Voor het meten van de effecten van de verschillende projecten / initiatieven is data en data-analyse essentieel. Hiervoor maken we gebruik van de data-analist en de Regionale IJssellandse Monitor (RIJM). Hiervoor wordt uitgegaan van een ureninzet van 2,5 uur per week en is een bedrag begroot van € 10.000.

2. Ambulantisering

Projectleiding ambulantisering

Voor projectleiding ambulantisering is uitgegaan van 16 uur a € 95 = € 69.920. Het laatste jaar valt dit bedrag lager uit omdat we uitgaan van de duur van 3 jaar vanaf juli 2019. Deze projectleider zorgt voor de verbinding van de onderlinge thema's en de aansluiting met de andere transformatiethema's.

Voor ambulantisering is vooreerst gekozen voor de ondergenoemde drie thema's. De begroting voor deze thema's is vastgesteld in het managersoverleg van oktober 2019.

- Gezinsinterventies (o.a. onderzoek) - € 159.860
- WAC - € 160.000
- Spoed en crisis - € 84.000

Doorontwikkeling HSWV - wonen – pleegzorg en nieuwe initiatieven

Omdat de doorontwikkeling inkoop na 1 juli overgaat in het reguliere proces van voorbereiding aanbesteding en contract uitwerken, worden de thema's die verder ontwikkeld moeten worden en die

gepaard gaan met een transformatieopdracht na 1 juli 2020 ondergebracht bij ambulantisering. Dit gaat voornamelijk op voor de thema's: wonen, hoog specialistisch weinig voorkomende zorg en pleegzorg. Hierbij is ervanuit gegaan dat deze in projectvorm worden gegoten met een opdracht en in 2020 nog om sturing vraagt van projectleiding met een uitloop naar 2021.

Omdat de transformatie al lerend ontwikkelen is, zullen er naar verwachting gaande weg ook nieuwe vragen komen. Om hiervoor ruimte te hebben is binnen het transformatiebudget hiervoor een uitvoeringsbudget uitgetrokken van € 300.000 totaal.

Implementatiesessies

Bij de transformatie gaat het om de beweging die op gang moet worden gebracht van het 'omdenken'. Het lerend effect is daarin essentieel. Ook landelijk wordt het belang van het lerend ontwikkelen onderschreven. Dit plan van aanpak Transformatie Jeugdhulp voorziet in dit lerend effect door implementatiesessies te faciliteren; De thema's ambulantisering en doorontwikkeling inkoop brengen nieuwe werkwijzen en oplossingsrichtingen met zich mee waarvoor implementatiesessies in de regio nodig zijn. Zowel toegangen, Gecertificeerde Instellingen (GI's), als aanbieders geven aan dat het belangrijk is hier gezamenlijk in op te trekken. Om het draagvlak voor deelname aan de implementatiesessies te vergroten, zal de wijze waarop deze sessies zullen worden ingericht gezamenlijk worden ontwikkeld. Voor het faciliteren van deze sessies wordt in de begroting uitgegaan van € 40.000 op jaarbasis. Deze sessies starten in het najaar en zullen in 2020 vooral gericht zijn op de implementatie van het nieuwe inkoopmodel en de bijbehorende werkwijze. Daarom is € 40.000 begroot onder 'Doorontwikkeling inkoop'. De implementatiesessies in 2021 en 2022 zijn opgenomen onder ambulantisering.

Voor- en najaar 2021 = € 40.000

Voorjaar 2022: € 20.000

Transformatietafels

De kwartiermaker transformatie belegt voor het thema Ambulantisering in het voor- en najaar een transformatietafel. Hiervoor is een bedrag begroot van € 4.000 per bijeenkomst uitgaande van 80 personen, inspirerende spreker, locatie en catering.

3. Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs

Projectleiding

Voor projectleiding verbinding Jeugdhulp en Onderwijs is uitgegaan van 16 uur a € 95 = € 69.920. Deze projectleider sluit waar nodig aan bij lokale projecten, zorgt ervoor dat de opbrengsten in de regio worden gedeeld. Ook zorgt de projectleiding waar nodig voor de aansluiting met de thema's van ambulantisering.

Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Samen normaliseren' (RKJ)

Er loopt een subsidieaanvraag van een consortium van instellingen, waar RSJ bij is aangesloten, bij ZonMw voor een 'Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Samen normaliseren'. 17 maart 2020 wordt een beslissing op de aanvraag verwacht.

De totale kosten in de subsidieaanvragen bedragen: € 854.042. We hebben een subsidie aangevraagd bij ZonMw van € 419.724. De eigen bijdragen van het consortium van instellingen: € 434.318.

Vanuit het transformatiefonds is over 3 jaar een bijdrage in deze kosten begroot van € 150.000. Dit bedrag is opgesplitst in € 40.000 per jaar voor onderzoek / kleine lokale projecten en € 10.000 per jaar uren voor inzet kwartiermaker/projectleider. Dit bedrag is toegezegd onder voorbehoud van goedkeuring door bestuur.

Uitvoeringsbudget lokale initiatieven – regionale verbreding

Omdat de transformatie al lerend ontwikkelen is, zullen er naar verwachting gaande weg ook nieuwe vragen komen. Om hiervoor ruimte te hebben is binnen het transformatiebudget hiervoor een uitvoeringsbudget uitgetrokken van € 250.000

Transformatietafels

De kwartiermaker transformatie belegt voor het thema Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs in het voor- en najaar een transformatietafel. Hiervoor is een bedrag begroot van € 4.000 per bijeenkomst uitgaande van 80 personen, inspirerende spreker, locatie en catering.

4. Doorontwikkeling inkoop

De eerste helft van 2020 zal de contourenschets verder worden uitgewerkt in de vorm van een uitvoeringsplan met daarin ook een uitwerking van de transformatieopdrachten uit de contourenschets. Hiervoor is een projectplan en begroting ingediend en zijn in het MO van 17 oktober 2019 de kosten van projectleiding en externe kosten tariefonderzoek, die onder transformatie vallen, vastgesteld.

Projectleiding en tariefonderzoek

De (vastgestelde) bedragen die onder transformatie zijn opgenomen zijn:

Projectmanager inkoop: tot 1 juli 2020 à € 41.800 (20 uur per week). Na 1 juli 2020 richten de werkzaamheden van de projectmanager zich vooral op de reguliere werkzaamheden inkoop, inrichten tarieven, voorbereiding contracten en aanbesteding.

De projectleiding richt zich op de uitwerking van de contourenschets in de vorm van uitvoeringsplannen. Hiervoor is een bedrag begroot tot 1 juli 2020 van € 266.760 (54 uur voor 52 weken a € 95). Hierbinnen valt ook de ontwikkeling en geven van de implementatietrainingen aan toegangen, aanbieders en GI's.

Externe kosten tariefonderzoek:

In het projectplan doorontwikkeling inkoop is een bedrag opgenomen voor externe kosten van het tariefonderzoek van € 79.600

Implementatiesessies

Bij de transformatie gaat het om de beweging die op gang moet worden gebracht van het 'omdenken'. Het lerend effect is daarin essentieel. Ook landelijk wordt het belang van het lerend ontwikkelen onderschreven. Dit plan van aanpak Transformatie Jeugdhulp voorziet in dit lerend effect door implementatiesessies te faciliteren. De thema's 'Ambulantisering' en 'Doorontwikkeling inkoop' brengen nieuwe werkwijzen en oplossingsrichtingen met zich mee waarvoor implementatiesessies in de regio nodig zijn. Zowel toegangen, GI's, als aanbieders geven aan dat het belangrijk is hier gezamenlijk in op te trekken. Om het draagvlak voor deelname aan de implementatiesessies te vergroten, zullen we deze sessies gezamenlijk ontwikkelen. Voor het faciliteren van deze sessies wordt in de begroting uitgegaan van € 40.000 op jaarbasis. Deze sessies starten in het najaar zullen in 2020 vooral gericht zijn op de implementatie van het nieuwe inkoopmodel en de bijbehorende werkwijze. Daarom is € 40.000 begroot onder 'Doorontwikkeling inkoop'. De implementatiesessies in 2021 en 2022 zijn opgenomen onder 'Ambulantisering'.

Transformatietafels

De kwartiermaker transformatie belegt voor het thema 'Doorontwikkeling inkoop' in 2020 in het voor- en najaar een transformatietafel. Hiervoor is een bedrag begroot van € 4.000 per bijeenkomst uitgaande van 80 personen, inspirerende spreker, locatie en catering. Omdat het project doorontwikkeling inkoop afgerond wordt in 2020 (deels over gaat in projecten onder ambulantisering), zijn er alleen transformatietafels begroot voor dit thema in 2020.

5. Gedwongen kader

Projectleiding

De verwachting is dat de looptijd van het project gedwongen kader tot eind 2020 is. Voor de projectleiding van gedwongen kader is voor 2020 16 uur per week begroot à € 95, wat neerkomt op een bedrag van € 69.920. Onderwerpen van gedwongen kader die nadere uitwerking behoeven, zoals pleegzorg, zijn opgenomen onder het thema 'Ambulantisering' (wonen).

Transformatietafels

De kwartiermaker transformatie belegt voor het thema 'Gedwongen kader' in 2020 in het voor- en najaar een transformatietafel. Hiervoor is een bedrag begroot van € 4.000 per bijeenkomst uitgaande van 80 personen, inspirerende spreker, locatie en aansluitende catering. Omdat het project gedwongen kader afgerond wordt in 2020 (deels over gaat in ambulantisering) zijn er geen transformatietafels meer begroot in 2021 en 2022.

Bijlage 2. Jaarplanning 2020

Jaarplanning 2020

In de onderstaande jaarplanning staan globaal de activiteiten per kwartaal benoemd. De kwartiermaker zal gedurende het hele jaar in afstemming met de regiomanager van het RSJ IJsselland via het AO, MO en PHO de elf gemeenten meenemen in het proces. In juni 2020 wordt de planning voor de tweede helft van 2020 nader ingevuld op basis van de voortgang van de processen. De kwartiermaker is de aanjager van het geheel. Zij creëert een breed draagvlak bij de stakeholders en zoekt naar en faciliteert kansen. Zij zorgt voor het aanjagen van en vlottrekken van de processen. Deze activiteiten zijn niet in te plannen, maar zijn een wezenlijk onderdeel van haar werkzaamheden.

Eerste kwartaal

Bestuurlijk overleggen

- Bestuurlijk overleg RSJ IJsselland: vaststellen van het plan van aanpak Transformatie
- Breed bestuurlijk overleg: in maart een eerste bijeenkomst
- Kerngroep Transformatie: vaststellen samenstelling van de kerngroep in overleg met vier bestuurlijk trekkers Transformatie en regiomanager RSJ IJsselland

Themagerichte Transformatietafels

- In maart de eerste bijeenkomst van een transformatietafel

Thema's

Ambulantisering

- Met de projectgroep wordt gewerkt aan het aanscherpen van de projectplannen, die zijn goedgekeurd door MO.

Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs

- In maart wordt de toekenning van de subsidieaanvraag voor het RKJ definitief. Ondertussen starten we met de voorbereiding om het hele plan voor te leggen aan het bestuur van het RSJ via de GR-route om de bestuurlijke instemming te krijgen voor de bijdrage vanuit het Transformatiefonds.
- Op uitnodiging sluit de kwartiermaker aan bij lokale initiatieven
- De projectleider op dit thema is nauw betrokken bij het ontwikkelen van het nieuwe beleid Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV).

Doorontwikkeling inkoop

- Volgens planning projectplan; met nadruk op de ontwikkelfase in gezamenlijkheid met betrokken partijen
- Voortdurende afstemming met de andere transformatiethema's.

Transformatie Gedwongen kader

- Een werksessie waarin de huidige afspraken worden bekeken vanuit de kansen en wensen voor transformatie
- Het schrijven van een compact projectplan op basis van de uitkomst van de werksessie

Tweede kwartaal

Bestuurlijk overleggen

- Bestuurlijk overleg RSJ IJsselland:
 - In maart vaststellen begroting plan van aanpak als onderdeel van de begroting van het RSJ IJsselland
 - In juni vaststellen van het nieuwe inkoopmodel (volgens planning doorontwikkeling inkoop)
- Breed bestuurlijk overleg: op basis van de afspraken van de eerste bijeenkomst wordt een plan gemaakt voor het vervolg met het doel elkaar regelmatig op bestuurlijk niveau te ontmoeten en te komen tot een gedeelde visie voor de regio IJsselland.
- Kerngroep Transformatie: een bijeenkomst voor de zomer

Themagerichte Transformatietafels

- In april is tweede bijeenkomst van een transformatietafel
- In mei is derde bijeenkomst van een transformatietafel

- In juni is vierde bijeenkomst van een transformatietafel

Thema's

Ambulantisering

- Starten met de aangescherpte plannen in nauwe samenhang met de ontwikkelingen bij de doorontwikkeling inkoop

Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs

- Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het RKJ, daarbij de kansen voor een nieuwe mogelijkheid van jongerenparticipatie bij de transformatiethema's onderzoeken.
- Op uitnodiging sluit de kwartiermaker aan bij lokale initiatieven
- De projectleider op dit thema is nauw betrokken bij het ontwikkelen van het nieuwe beleid vroegtijdig schoolverlaat (VSV). Hierbij de kansen voor de verbinding in het kader van de transformatie in beeld brengen.

Doorontwikkeling inkoop

- Volgens planning projectplan; vervolg de ontwikkelfase in gezamenlijkheid met betrokken partijen en tarievenonderzoek.
- In juni wordt het nieuwe inkoopmodel aan het bestuur voorgelegd via de GR route.
- Voortdurende afstemming met de andere transformatiethema's.

Transformatie Gedwongen kader

- Vaststellen van het projectplan in de projectgroep transformatie en in afstemming met de regiomanager van het RSJ IJsselland
- Beleggen van meerdere werksessies om te komen tot een breed gedragen ketensamenwerking voor het gedwongen kader

Derde kwartaal

Bestuurlijk overleg

- Bestuurlijk overleg: vooralsnog geen plannen bekend die bestuurlijk vastgesteld moeten worden
- Breed bestuurlijk overleg: een bijeenkomst
- Kerngroep Transformatie: een bijeenkomst

Themagerichte Transformatietafels

- Twee transformatietafels organiseren, het thema nader te bepalen

Thema's

Ambulantisering

- Uitvoeren plannen

Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs

- Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het RKJ
- Op uitnodiging sluit de kwartiermaker aan bij lokale initiatieven
- Beschrijven wat de samenwerking met leerplicht/RMC inhoudt

Doorontwikkeling inkoop

- Uitwerken en implementeren van het nieuwe inkoopmodel

Transformatie Gedwongen kader

- Vastleggen van regionale afspraken over de keten gedwongen kader; besluitvorming voor bereiden.

Vierde kwartaal

Bestuurlijk overleg

- Bestuurlijk overleg: bestuurlijke instemming over afspraken keten gedwongen kader (onder voorbehoud van ontwikkelingen)
- Bestuurlijk overleg/Portefeuillehoudersoverleg: evaluatie van het plan van aanpak en voorleggen van de jaarplanning 2021
- Breed bestuurlijk overleg: een bijeenkomst
- Kerngroep Transformatie: een bijeenkomst

Themagerichte Transformatietafels

- Twee transformatietafels organiseren, het thema nader te bepalen

Thema's

Ambulantisering

- Uitvoeren plannen

Verbinding Jeugdhulp en Onderwijs

- Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het RKJ
- Op uitnodiging sluit de kwartiermaker aan bij lokale initiatieven
- Vastleggen welke samenhang en samenwerking mogelijk is met leerplicht/RMC

Doorontwikkeling inkoop

- Uitwerken en implementeren van het nieuwe inkoopmodel

Transformatie Gedwongen kader

- Onderzoeken of deze transformatie voldoende is rijp is voor bestuurlijke vaststelling en in 2020 afgerond kan worden.